

Hamsun-nytt

Hamsun-Selskapets

informasjonsblad

1/93

Notater i margen :

Utenriksdepartementet fortsetter sin planmessige og profesjonelle satsning på Hamsun i utlandet. Det som nå er under oppseiling, er Hamsun-dager i Paris i november 1994. Noe av utgangspunktet for arrangementet er at det i 1994 er hundre år siden Hamsun ga ut *Pan*, en av sine ypperste romaner. Første delen av *Pan* skrev Hamsun mens han oppholdt seg i Paris, og hva er da mer naturlig enn å markere dette med Hamsun-dager der i byen?

Programmet er foreløpig ikke fastlagt, men det legges opp til bokutgivelser, utstillinger, forelesninger, etc.

Kanskje blir det også Hamsun-dager i Tsjekkia? Innledende samtaler mellom norsk-avdelingene ved universitetene i Praha, Brno og Tromsø har foreløpig blinket ut våren 1994 som et mulig tidspunkt. Interessen i Tsjekkia er meget stor for et slikt arrangement.

Tove Karoline Knutsen, som mottok Hamsun-Selskapets stipend i 1992, har fortsatt sitt musikalske arbeid med Hamsuns tekster. Toves faste gitarist, Svein-Hugo Sørensen, som også har komponert musikk til en del Hamsun-dikt, har i løpet av vinteren arrangert deres felles komposisjoner for strykekvartett, og dette resulterte i en konsert-turné i Tromsø i april/mai, tilrettelagt av Tromsø fylkeskommune. Turnéen ble avsluttet med konsert i Tromsø lørdag 15. mai, med stuvende fullt hus og voldsom begeistring for Toves intense og personlig innlevede tolkninger av Hamsuns dikt.

Denne konserten er så fremragende at den burde nå ut til et langt større publikum. Hvor er Rikskonsertene? Hvor er alle TV-kanalene?

NASJONALT HAMSUN- SENTER I HAMARØY?

Komité foreslår anlegg til 16 millioner som skal stå ferdig til bruk i juni 1995

Hamarøy kommunes forslag om et nasjonalt Hamsun-senter i Hamarøy er nå blitt bearbeidet av en komité nedsatt av Nordland Fylkeskulturstyret. Komitéarbeidet har resultert i et forslag om å bygge et Hamsun-senter i nærheten av Knut Hamsuns barndomshjem i Hamsund. Kostnadene er beregnet til 16 millioner kroner, hvorav 10,8 millioner fra staten, 3,2 millioner fra Nordland fylke og 1,5 million fra Hamarøy kommune.

Senteret skal dekke et areal på 800 kvm. og bl.a. romme en museumsdel på 300 kvm. og et auditorium på 150 kvm., i tillegg til lager, butikk, kafeteria, etc. I tillegg til det nybygde senteret foreslår komitéen også å fullføre restaureringa av gården Skogheim, hvor Hamsun bodde i åra 1911-1917, og hvor de ansatte ved senteret skal ha sine kontorer. Man vil også legge forholdene til rette for fortsatt publikumsbesøk i Hamsuns barndomshjem. Dette forutsetter imidlertid at eidsforholdene til gården blir avklart.

Komitéen begrunner de store offentlige

investeringene med at det planlagte senteret vil kunne bli en stor reiselivsmessig attraksjon både for Norge og for Nord-Norge. Driftsbudsjettet er likevel basert på ganske nøkterne beregninger av publikumstilstrømningen, nemlig 20.000 besøkende pr. år. Det er imidlertid ingen hemmelighet at mange, både i og utafor reiselivsnæringa, har vyer om langt større publikumstilstrømning.

I sitt forslag understreker komitéen sterkt betydningen av at det nye senteret blir et vakkert bygg både eksteriørmessig og interiørmessig, og for å sikre seg dette, foreslås det en arkitektkonkurranse.

Senteret skal organiseres som et aksjeselskap, der Nordland fylke har 75% av aksjene og Hamarøy kommune 25%. I selskapets styre skal Nordland fylke ha 3 representanter, Hamarøy kommune og Hamsun-Selskapet 1 representant hver. Hamsun-Selskapet har også hatt en representant i den fylkeskommunale komitéen som altså nå har avsluttet sitt arbeid.

Komitéens forslag skal nå til behandling i de relevante politiske organer - først i Hamarøy kommunestyre, dernest i Nordland Fylkeskommune og i Norsk Kulturråd.

NY BOK TIL HØSTEN

Hamsun-Selskapets styre tar sikte på at det i løpet av høsten skal trykkes ei ny Hamsun-bok som vil bli sendt gratis til Selskapets medlemmer. Boka vil sannsynligvis komme til å inneholde en del foredrag som er holdt under Hamsun-dagene på Hamarøy, men som ikke er trykt før. Dette gjelder bl.a. foredrag om Hamsun og rasisme, Hamsun og krigen, Hamsun og hans kvinneskikkelser, etc.

HARR OG HAMSUN, ANDSNES OG GRIEG PÅ SLOTT I BELGIA

Hver år arrangerer den norske ambassaden i Brussel, i samarbeid med Statoil, en stort anlagt kunstutstilling på det praktfulle Gaasbek slott mellom Brussel og Antwerpen. Hensikten med utstillinga er å presentere en framtreddende norsk billedkunstner for et europeisk publikum, og i år hadde valget falt på nordlendingen Karl Erik Harr. Utstillinga, som omfattet et stort antall av Harrs Hamsun-illustrasjoner, ble åpnet 13. mai og skal henge oppe til 1. juni.

Utstillinga blir alltid åpnet med en konsert av en kjent norsk musiker, og i år var det pianisten Leif Ove Andsnes som begeistret publikum med sine tolkninger av noen av Edvard Griegs komposisjoner.

Både ambassaden og Statoil fortjener skikkelig ros for denne systematiske markedsføringa av norsk kultur i utlandet.

Et typisk - og ganske nedslående - trekk ved arrangementet er imidlertid at det blir totalt oversett

av norsk presse. Hadde Karl Erik Harr og Leif Ove Andsnes vært norske reserver på et belgisk fotballag, hadde norske media ganske sikkert holdt oss godt orientert om formkurver, tabellsituasjon og eventuell suksess. Men siden de "bare" er kunstnere, blir de ikke nevnt en gang, til tross for at Harr og Hamsun, Andsnes og Grieg ved denne anledning ga norsk kultur liv en pen internasjonal 4-0 seier.

Ny bok av Carl Angell-Petersen:

PORTRETTER AV KVINNENE I KNUT HAMSUNS DIKTNING

Den utrettelige Hamsun-entusiast Carl Angell-Petersen fra Eidanger har laget en ny bok med utdrag fra Knut Hamsuns forfatterskap. Denne gang er det Hamsuns kvinneskikkelser som står i sentrum, og Angell-Petersen har hentet fram en fyldig samling sitater som viser hvor nyansert og allsidig Hamsuns kvinneskildringer er.

Gjennom sitatene får vi tegnet portretter av de enkelte kvinnene - hovedpersoner som Victoria (*Victoria*), Eva og Edvarda (*Pan*), Rosa og Ellen Stuepikene (*Benoni og Rosa*), Inger og Barbro (*Markens Grøde*), og bipersoner som f.eks. den uimotståelige lille Olga med symaskinen i *Under Høststjernen*, Selvmorderens utro kone i *Sidste Kapitel* og den herlig

forelskede Gammelmoderen fra *Men livet lever*.

De enkelte skikkelsene bør selvsagt oppleves slik de fremstår i Hamsuns originaltekster, men det er også ganske fornøydig å møte dem i Angell-Petersens regi. Angell-Petersen velger sine sitater med omhu og kyndighet, og på den måter blir denne boka både en upretensjøs og hyggelig veiviser inn i Hamsuns forfatterskap, og en skattkiste full av Hamsuns "sproglige Lykketræf". Et funn for alle som skal holde tale for damene!

Boka er på 250 sider, er pent innbundet og koster bare 100 kroner, som er utrolig billig! Den kan bestilles direkte fra Angell-Petersen, Snekkeråsvn. 9, 3945 Eidanger.

IKKE I LOM, MEN I VÅGÅ!

Etter at alle litteraturhistorier og alle Hamsun-biografier i alle år har hevdet at Knut Hamsun ble født på gården Garmotræet i Lom, hvor den lille stua der han angivelig skulle ha blitt født, endog er blitt museum, viser det seg nå at alle sammen har tatt feil! Ved nærmere undersøkelser ser det nemlig ut til at Hamsun ble født i Vågå.

Det er lektor Lars Frode Larsen fra Oslo som har lagt fram disse nye opplysningene. Larsen, som selvsagt er medlem av Hamsun-Selskapet, har gjennom en årrekke markert seg som en usedvanlig grundig og nøyaktig Hamsun-forsker. De fleste Hamsuninteresserte vil kjenne ham fra de to bøkene med ukjente Hamsun-tekster han har publisert - *novellesamlinga Livsfragmenter* (1989) og *Over Havet* (1990), ei samling artikler og reisebrev fra tidsrommet 1885-1891.

Lars Frode Larsen arbeider for tida med ei doktoravhandling om den unge Hamsun.